

Příloha k protokolu o SZZ č.

PF JU v Č. B.

Vysoká škola:

Katedra: bohemistiky

Datum odevzdání posudku: 8. 5. 2008

Diplomant: ..Jiří Soukup.....

Aprobace: . učitelství pro 2. st. ZŠ (ČJ – D).....

diplomové práce

Vedoucí/ Prof. PhDr. Dalibor Tureček, CSc.

.....

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Drobná próza české dekadence

.....

(téma)

Diplomní práce Jiřího Soukupa jeví v kontextu srovnatelných studentských výkonů specifickou povahu a - dodejme – také o tuto specifickou povahu vědomě a od počátku usiluje. Mám na mysli základní personální tón, ve kterém se nese už od prvních vět předmluvy. Diplomant se ke svému předmětu bádání přiznává nikoli jako k čemusi pouze vnějšimu, nýbrž jako k součásti své vlastní osobnosti a zároveň jako k modelu, který existuje výhradně jako výsledek jeho vlastní interpretující a konstruuující aktivity. Zde je také zdroj esejisticky rétorického stylu, kterým je práce napsána; právě z tohoto úhlu pohledu také spatřuji volbu stylových prostředků jako povětšinou funkční, nikoli snad jen jako pouhé začátečnické uhranutí takovým Šaldou či Wildem. Někdy by ale by přeci jen prospěl určitý odstup od vlastních formulací (za jiné uvádím obrat „ohmatávání dekadence“, nalézající se na s. 23). Především je ale podstatné, že zkoumáním mapované i utvářené pole zůstalo primárním bodem pozornosti a práce se tak - přes některé snad až příliš osobní pasáže úvodu a navzdory občasné mnohomluvnosti - následně nezvrhla v pouhé sebestředné zrcadlení.

Teoretická kapitola je soustředěna k přehledné reflexi dosavadního užití pojmu dekadence literárněvědnou bohemistikou a má v souladu se zadáním tvořit pouhý výchozí bod k vlastnímu jádru projektu. Proto nevádí její z povahy věci kompilativní osnova, cením si naopak kritické samostatnosti, s jakou kolega Soukup dokáže přistoupit zejména k náhledům Hany Bednařikové a Jaroslava Meda. K prospěchu věci by bylo dobré přesněji a soustavněji odkazovat k pramenným zdrojům (viz např. konec prvního odstavce na s. 22 nebo druhý odstavec na stránce následující). Některé pasáže totiž vinou vágní stylizace působí jako teze, předkládané bez opory v konkrétním materiálu (jako pars pro toto viz např. pasáž o proměně kritických postojů autorů

Moderní revue na s. 25). Jako vedoucí práce vím, že tomu v případě kolegy Soukupa tak není: tím pečlivěji by měla být čtenáři odkazem na zdroj nabízena možnost kontrolovat či korigovat předkládaná mínění.

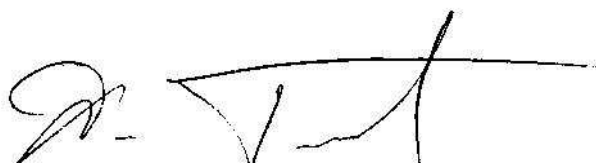
Někdy má ale autor opravdu sklon k proklamativní deklamaci: čtěme na ukázkou metodologický výhled na počátku 4. kapitoly (s. 29-30). Nemá asi příliš smyslu obsáhle vypočítávat všechny teoretické možnosti, které práce *neralizuje*, případně zdůvodňovat, proč tomu tak je. Navíc se vnucuje otázka: je opravdu nutné ztotožnit se s přesvědčením o prioritě zkoumání politických, sociálních či kulturních dějin před interpretací textu? A je náležité hovořit tu přímo o „vlivech“ průmyslové výroby či „pokroku“ na kulturu? (s. 30). Odpověď tu zdaleka není jednoznačná a Soukupovo zaujetí pouze pro jedno z možných řešení poněkud omezuje možné úhly pohledu, což si diplomant mohl vzhledem k povaze a cílům své práce dobře ušetřit (ve stejné pasáži mj. upozorňuji na nadbytečnou deikci na ř. 3 a 4 odspoda, s. 29; tato stylová nectnost je jednou z autorových, naštěstí lehce odstranitelných zálib).

Za přínosné považuji pečlivé výsledování české recepce klíčových textů evropské dekadence, tedy děl Huysmansových a Wildeových. Spolu s přehledem naratologických konceptů, které kolega Soukup považuje za přínosné pro vlastní analýzy, se tak podařilo načrtnout referenční rámec vlastní interpretační práce. Ta je soustředěna v klíčovém třetím oddílu diplomního spisu a pracuje s korpusem čtyř reprezentativních povídek. Za cenná lze považovat zejména zjištění o exteriorizaci duševního dění do prostoru či o funkci motivu banality v případě textu Šaldova, o způsobu práce s reáliemi v próze Karáskově, o poměru subjektu a prostředí či o funkci erotických motivů v povídce Procházkově, či konečně o povaze vypravěče a o povaze a smyslu tematické nejasnosti díla Kleslova. Diplomant na tomto základě dospěl k návrhu společných rysů, představující jakýsi minimální typologický model drobné prózy české dekadence. Tuto hypotézu následně prověřil pohledem na širší množinu materiálu, tedy na proměny povídkového žánru na stránkách Moderní revue v letech 1894 až 1900 s krátkým výhledem i za tuto hranici: zejména zde byl tedy k prospěchu věci užít literární historií marginalizovaný materiál a výsledkem je přesvědčivé stanovení *základních společných ploch, na nichž se může promítat dekadentní postoj k životu* (s. 117; opět si tu ale nejsem jistý, zda jde o formulaci dostatečně uváženou i vystihující autorův záměr). V závěru práce diplomant ve čtyřech klíčových tezích zajímavým způsobem navrhuje způsob rozumění dekadenci jako životnímu projektu, zrcadlícímu se v beletristické tvorbě. Jako poněkud nadbytečné se mi ale zdají úvahy o eventuelních možnostech hypoteticky postulované neodekadence.

Prof. PhDr. Dalibor Tureček, CSc.

vedoucí práce

Návrh na klasifikaci diplomové práce:výborně

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'M' followed by a series of connected loops and a long horizontal stroke.

podpis vedoucího diplomové práce

Čes. Budějovicích 12. května 2008
V dne

